

ALVY
I
DEN FÖRLORADE

MIKAEL MANSEN

© Mikael Mansén 2018

Utgiven av Miramir Förlag

Utgiven i Sverige i samarbete med Whip Media

Omslag © 2018 Mikael Mansén

Konst i boken: Ylva Styffe

Porträtt i boken: Christine Sjöström

Tryck och distribution: Publit, Malmö, 2018

ISBN: xxx-xx-xxxxx-xx-x

TILLÄGNAD

Den här boken är tillägnad alla barn och ungdomar
som hör hemma i sagornas världar,
min mamma Birgith
&
min hustru Isabell.

Om du söker det som har gått förlorat skall du det
åter finna.

Om du sluter ögonen och lyssnar till vindens klagan, kan du höra hennes namn.

Om du följer källan av isande tårar, finner du frid.
/ Urds sista ord.

***

”Detta är en kall plats, Ylva. Det känns ända in i mårgen. Känner du det?”

”Ja, det känns. Det finns ett mörker här. Kom vi går.”

/Författaren och konstnären under en vandring i
Gamla stan 2012

***

”Ser du porten? Så liten den är. Vad kan ha använt den? Vad för sorts liten varelse har gått igenom den? Vad finns där bakom?”

/Författaren till konstnären under en vandring i
Gamla stan 2012

***

”Varulvar, tala inte med mig om varulvar.”

”Varför?”

”Jag är rädd för varulvar.”

”Är du rädd för varulvar? Men det finns inga varulvar.”

”Jo, de finns där ute i mörkret.”

”Var inte orolig. Det finns någon som skyddar dig.”

”Vem?”

”Han som vandrar på taken om natten.”

/Författaren och konstnären under en vandring i

Gamla stan 2012

FÖRORD TILL ALVY

Du finns på riktigt. Du vet att sagan handlar om dig och att du är väldigt speciell, den sista av ditt slag. Du vet att vinden bär ditt namn, att urskogen och den vilda älven lever i din själ.

Snälla, förlåt mig för att jag väcker den uråldriga ulven ur dess dvala. Men jag vet att du är stark och att du klarar dig.

Tack för att jag får berätta din historia.

STADEN

UPPE PÅ FÅFÄNGAN i Stockholm stod två gestalter stilla och såg ut över stadens nattljus. Den ena var lång, med gråsprängt skägg. Mycket av hans anlete låg i skugga. Den andras ansikte var slätt och ungdomligt. Ögonen glödde gröna i ljuset från en parklykta.

”Den är vacker på något vis, staden”, sa den gråskäggige.

”Den andas död”, sa den unge, med en röst som lät oändligt mycket äldre än han såg ut.

”Jag vet ... Jag vet att den är undergång och förödelse.”

”Du vet ingenting. Du har inte varit härifrån på väldigt länge. Där ute”, sa den unge och vände sig bort från den glödande stadens nattljus, ”är det nästan över.”

”Jag har hört ...”

”Du har inte hört något. Alla sjöar som jag såg på vägen hit är döda. Varenda älv som man en gång kunde dricka ur, är fyllda av gift. Där skogar en gång stod och där man kunde höra sången i trädens kronor, står nu deras odlade fält. Ingenstans viskar vinden, ingenstans kan du känna moder jords hjärtslag. Här är de eviga himlaljusen släckta av alla människornas lyktor.

När jag kom hit, var det som om en hand slöts omkring min strupe och det blev svårt att andas.”

Den gråskäggige svalde, blickade åter ut mot staden.

”De dödar jorden med sin smuts och alla våra riken är borta”, fortsatte den unga med skälvande röst. ”En morgon för inte länge sedan, gick jag till Vinterträdgården, för att plocka av dess silverfrukter .... Då jag kom till platsen där den legat, fanns spår av deras hästlösa vagnar överallt. Av vinterträdgården fanns inget kvar. Alla de heliga stammarna var brutna eller nedhuggna.” Med ögon fyllda av smärta vände han sig mot den gråskäggiga. ”Vi dör Svarte varg. Vi går under. De har besekrat oss i ett krig som de inte ens visste att de utkämpade.”

Den unge svepte ut med en arm mot staden, höjde handen och pekade.

”Det var som vi en gång förutspådde och vår sista stund är kommen. Snart kommer vinden tystna och aldrig mer skall den eviga sången höras. Vi försvinner för alltid. Vår saga ... våra liv kommer de aldrig ha vetat om. I deras värld är vi blott legender, myter, sedan länge förpassade till sagans värld. Förstår du vad jag säger, Svarta varg?”

”Jag förstår.”

”Ännu finns det en chans. Men det är den sista. Ett slutgiltigt slag kan vi utkämpa innan sommaren kommer åter. Om vi misslyckas med detta, så är vi för evigt dömda till undergång.”

Den gråskäggiga lyssnade och nickade med blicken fäst på den unge. Käkarna malde då han tänkte på vad

som skulle göras. Han vände blicken åter mot staden, betraktade glöden som människornas lyktor skapade. Han tänkte på flickan som fanns där inne och som han måste finna innan hösten blev till vinter. För som den andre sagt. Denna vinter var den sista och då nästa vår kom, skulle det vara för sent.

Ju närmare och djupare in i människornas värld han rörde sig, desto mer försvann magin ur honom. Den sipprade bort som ur en bristande fördämning. När han började gå längs den stora vägen som gick rakt igenom stadens hjärta, kunde han känna hur fingrar och tår blev kalla. Han ruskade på sig för att få bort obehaget, men insåg snart att ju längre in han kom, desto tydligare skulle det bli.

De monstruösa, hästlösa vagnarna, stålmaskinerna som människorna färdades inuti vrålade förbi likt forntida bestar och stanken de släppte ifrån sig var kväljande. Han hade känt den förut, men aldrig så tydligt som nu. Alla ljuden ... vrålandet, dunkandet, slamrandet, fick sinnena att löpa amok. Han visste knappt vilket håll som var vilket. Han höjde blicken mot natthimlen och hoppades att stjärnorna skulle ge honom någon känsla av verklighet. Men där uppe var de nästan helt försvunna bakom stadens ljus.

Vad hade de gjort med världen? Visste de ens själva? Kunde de inte känna att de förgiftade jorden, att luften var fylld av död, att vattnet surnade så att inget längre kunde leva där i?

Vansinne, galenskap. De dödar allas vår moder. Hon som födde oss och lät oss leva. Kan de inte känna undergången nalkas?

Men vad brydde han sig om det. För honom fick allt gärna gå under. De gamla folken med de nya. Allt han ville var att finna flickan och döda henne, så att han äntligen, efter eoner av tid fick sin hämnd.

ALVY

I BÄSTA FALL kan man säga att Alvy hade en lycklig barndom. Men det är om man räknar in att hon hade mycket frihet. Redan från det att hon var tio klarade hon sig i stort sett själv eftersom hennes pappa reste i jobbet. Somrarna spenderade hon hos sin farfar och farmor i Värmland. De var på många vis mer som föräldrar åt henne än hennes riktiga. Det var de som lärde henne nästan allt och så länge hon kunde minnas hade hon kunnat konsten att göra en lägereld, laga mat, fiska och bygga nattskydd av grenar. Om somrarna var hon vild och alltid tillsammans med sin katt, Movitz. De kunde vistas en hel dag i skogen, där kunde de ägna timmar åt att följa små bäckar, lyssna på vindens susande i trädkronorna. Ja, Alvys barndom var lycklig ... i bästa fall.

I sämsta fall kunde man säga att den inte var lycklig. I Stockholm där hon bodde hade hon inga vänner. I skolan såg de andra barnen snett på henne och viskade bakom hennes rygg.

”Konstiga Alvy, underliga Alvy, Knäpp-Alvy”, viskade de när hon var liten. ”Sjuka Alvy, äckliga Alvy, rubbade Alvy”, sa de när hon blev äldre.

Hon låtsades som att hon inte brydde sig, men det

gjorde hon. Det värkte inombords, då hon gick till skolan på morgonen, sved under dagen, och var ekan- de tomt då hon gick hem. Hon var alltid ensam. Då hon någon gång tog upp det med sin pappa, valde han att inte lyssna utan flydde istället in i tidningar eller teven.

Hon försökte förstå varför de andra barnen inte tyckte om henne. Blicken sökte i speglar efter något fult, missbildat, äckligt. Men där fanns inget ... Bara långt ljust hår, gröna ögon och röda läppar. Just som andra ansikten.

Men ful var inte vad de andra barnen sa. De sa att hon var konstig.

Konstig ... ja, hon var konstig, det visste hon. Ibland kunde hon stanna upp och fästa blicken på ett träds krona, molnens långsamma flykt över himlen eller lyssna på regnets smattrande. Hon kunde förlora sig i vindens susande och ibland kunde hon till och med höra sånger i den.

En lärare frågade hennes pappa om hon kanske hade Aspergers syndrom och ett tag hade hon en fallande känsla i hela kroppen. Det talades om mediciner och annat. Efter någon månade gjordes det en utredning. Men doktorn, som var av den gamla stammen, sa att hon bara var en drömmare, och att drömma inte var en diagnos. Då han hade sagt det, hade Alvys inre lät- tat. Inget var fel på henne ... Ja, hon var en drömma- re. Alvy drömde ofta och alltid om väldiga, solbelysta skogar, glittrande sjöar, brusande älvar. Hon drömde om alver och dvärgar, vättar och troll och drakar, att

hon kunde tala djurens språk och ibland att hon kunde flyga.

Alvys mamma hade lämnat henne och pappa för många år sedan. Då hade Alvy varit så liten att hon inte ens hade några minnen av henne.

***

Då vårterminen i åttan närmade sig sitt slut, gick Alvy mot bättre vetande på ungdomsgårdens disko. Hon skulle aldrig ha gått om det inte var för att Samuel, slängt ur sig frågan till henne när de var på väg ut ur klassrummet.

”Ska du på diskot i helgen?”

”Kanske det”, hade hon svarat med brännande kinder.

Kanske det hade hon tänkt när hon kom hem. Efter att ha rotat i garderoben i en timme, frågade hon pappa om hon kunde få lite pengar för nya kläder. Förvånad över den ovanliga frågan hade han satt in pengar på hennes konto. Alvy köpte nya kläder ytterst sällan och aldrig för att vara fin. Dagen innan sprang hon ut och in i affärer, köpte en ny klänning och skor.

Nervös och ensam gick hon till festen. Det kändes inte klokt att hon vågade och då hon kom in på ungdomsgården, kändes det först som att alla vände sina huvuden åt hennes håll. Speciellt nervöst var det då hon såg, det tuffa gänget snegla mot henne. I stort sett alla från de tre parallellklasserna var där. De stod

samlade i små klungor. Ingen dansade, inga skrattade. Hela grejen kändes fel. Hon ställde sig invid väggen, lät blicken gå över rummet och ångrade sin dumhet. Tiden gick långsamt. En flicka från en av parallellklasserna strosade in i rummet, nickade och log mot henne. Hon ägnade ett par ögonblick åt att kolla av rummet, innan hon tycktes bestämma sig för att det inte var något att stanna i. Hon nickade en gång till och gick. Besviket såg Alvy efter henne. En gothtjej, som inte brydde sig det minsta om vad folk tyckte om henne. Om Alvy hade vågat, så hade hon gått fram och försökt att prata med henne, kanske lära känna henne.

Musiken ändrades från hipp pop till dunkade trummor ... Som hjärtslag. Samuel kom in i rummet, stannade och stod nonchalant och svepte med blicken över väggarna, såg Alvy och sken upp. Leende gick han fram till henne och räckte fram handen.

”Wow”, sa han.

Alvys ansikte hettade till och hon sänkte blicken.

”Så dansar du?”

”Nej”, sa hon lågt. ”Jag kan inte.”

”Va?”

”Nej.”

”Ah”, sa han.

Sedan stod de tysta en stund. Han harklade sig, lutade sig fram och tvekade. Det syntes att han sökte ord, men inte fann några. Istället sneglade han på henne och log. Vilket fick henne att känna sig som en idiot.

Han vet inte vad han ska säga och jag vet inte vad jag

ska säga. Vi kommer att stå här tysta och det kommer bara bli mer pinsamt hela tiden. Till slut kommer han att gå och prata eller dansa med någon annan.

Hon gav honom ett leende. Men eftersom hon var så nervös, såg det nog mest ut som en grimas. Dessutom blev hon tvungen att svälja, vilket gjorde minen ännu konstigare. Han log och lade huvudet något på sned när hon gjorde det.

”Jag är också lite ... nervös”, sa han.

Varför? Du som är så himla snygg?

”Jag visste inte om du skulle komma. Ehm ...” Han såg sig omkring, log hastigt, tog hennes hand. ”Kom”, sa han och drog med henne till rummet där alla jackor hängde, klev in och sköt igen dörren.

Fortfarande leende placerade han henne mot väggen. Alvy visste inte vad hon skulle göra. Hon flackade med blicken, men han fångade upp hennes haka så att hon blev tvingad att se in i hans ögon.

”Vill du kyssas?”

Hon ville svara men kunde inte, istället nickade hon. Ansiktet hettade, hjärtat bultade hårt, benen darrade och andetagerna kom plötsligt hastigt.

Samuel snuddade med sina läppar mot hennes. Hon öppnade munnen försiktigt, hans mun kom närmare, först slog tänderna lätt emot, men han visade hur man skulle göra, så snart gick det bättre. Munnen och läpparna var så oerhört mjuka, mycket mer så än hon hade trott. När han flyttade undan, flämtade hon och ansiktet kändes som om det brann.

Samuels leende förändrades och han betraktade

henne förvånat med annan glöd i blicken.

”Alvy ... Du smakar som ... Som sommar.”

”Men vafan Samuel, kysser du Äckel-Alvy”, hördes Jacobs röst.

Båda vände sig hastigt mot dörren. Där stod hela mobbningsgänget och flinade.

”Smakar hon spya?” sa Teresa.

”Fan Samuel, jag visste inte att du gillade psykfall?” sa Jacob flinande.

Till Alvys förvåning blev Samuel generad. Blicken gled ner, kinderna fick färg och han sa något ohörbart.

”Du ska nog inte utnyttja psykot Alvy. Jag tror att det är olagligt”, fortsatte Jacob.

Samuel såg upp, tog ett steg emot Jacob. Men istället för att backa, flinade han och knöt nävarna.

”Vad vill du?” sa Jacob.

”Ja, vad vill du?” sa Olof och stirrade med smala hotfulla ögon.

Aldrig hade Alvy trott att Samuel som var så populär och så sportig skulle ge vika. Men det gjorde han. Rädslan glimmade där inne. Den nyss så säkra Samuel, såg helt plötsligt väldigt rädd ut. Han mumlade något och började att tränga sig ut ur rummet.

”Fattar du inte att du kan få samma sjukdom som Alvy om du rotar runt med tungan i hennes mun”, ropade Jacob efter honom.

Så fort Samuel var borta, vändes blickarna mot Alvy. Teresas ögon glödde då hon tog ett par steg närmare.

”Vad gör du här?”

”Jag ...”

”Du borde verkligen inte vara här. Alla tycker att det är obehagligt när du står och stirrar på de som dansar.”

Hjärtat dunkade otroligt hårt, hårdare än då hon blivit kysst. Alvy svalde. De murar som hon byggt starka och höga under åren tycktes svaga och svajiga. Som om kyssen hade blottat henne, gjort henne svag. Teresa måste ha sett det, för hon lutade sig nära, så nära att läpparna nästan nuddade Alvys, hon drog in och spottade. Saliven träffade Alvys läppar. Någon sekund stod hon helt stilla medan tårarna steg upp i ögonen. Teresa började le.

”Lilla, sjukhuvud ... kan du inte bara försvinna härifrån. Typ dö.”

Alvy ryckte till, började pressa sig förbi gänget och flydde ut genom dörrarna, ner för trappan och ut på gatan. Mobbningsgängets skratt ekade efter henne.

Under några dagar kastade hon och Samuel blickar på varandra, men Alvy vågade inte prata med honom och så fort hon såg efter honom, slog han undan blicken. Men det värsta var att efter ett par veckor blev han tillsammans med Teresa. När hon såg dem hand i hand en dag och Teresas leende då hon såg att Alvy såg, var det som om ett slag träffat henne i magen. Alvy förträngde kärleken, svalde avundsjukan och fortsatte att vara ensam.

En kväll, några veckor senare, då hon var ute för att leta reda på sin katt, gick hon nästan in i Samuel. Han sken upp och sökte hennes blick. Hon mötte den och stirrade iskallt och nedlåtande.

***

Sommaren kom med värme och solblekt hår. Som alltid skickade hennes pappa iväg henne till farmor och farfar i Värmland, och som vanligt följde han inte med. Jobbet tog upp all hans tid.

Men i Värmland var dagarna härliga och kvällarna ljusa. Där trivdes hon. Varje dag var hon nere vid badsjön, simmade, låg på stranden och lyssnade på vinden, lyssnade på andra ungdomars skrattande röster. Ofta tog hon och farfar långa skogspromenader. Som vanligt åt de korvmacka och drack saft medan de tysta såg ut över myrmarken. Farfar hade sitt grunnande uttrycket och satt alltid tyst. Alvy frågade inte vad han grunnade på. Hon var van.

Dagarna förflöt långsamt. Om hon inte badade i sjön eller strosade i skogen så låg hon i hängmattan med sin katt och bläddrade i serietidningar eller böcker. Ibland cyklade hon till kiosken och köpte glass som hon avnjöt sittandes på en bänk. Andra ungdomar fanns ofta kring kiosken, men sällan hälsade de. Istället såg de på henne på ett sätt man ser på främlingar. Det gjorde henne inget. Hon var van att vara ensam.

Sommaren varade i en evighet. Men när evigheten tog slut, tog skolan vid.

***

En ny flicka satt vid en av bänkarna. Hon var lite större, hette Jenny och hade ett överbett. Jacob kallade henne hästen och de andra i hans gäng hängde snabbt på. De trakasserade Jenny så mycket att hon redan första veckan inte vågade göra minsta väsen av sig. Det var inte alla som var med på mobbingen, men många och ingen annan sa ifrån. Redan från början började något växa inom Alvy. En våg av vrede, som tornade upp sig och som fick henne att vilja slå sönder mobbningsgänget.

Måndagen den andra veckan, efter lunchen, samlades Jacob, Olof och Teresa runt Jenny. De trängde upp henne mot ett hörn och började kalla henne riktigt elaka saker, varav hästen var det mildaste. Jenny stod tyst med sänkt blick.

”Fan du är så jävla ful att dig skulle man inte se någon skillnad på om du blev överkörd av tuben”, sa Jacob.

”Ja”, sa Teresa, ”kan du inte hoppa framför tuben?”

”Nä”, sa Olof, ”då skulle hon säkert skrämma ihjäl föraren.”

”Krossa tåget, tänkte jag säga”, sa Teresa samtidigt som hon skrattade.

Deras ögon glittrade och de låga skratten nådde Alvy. Hon hade just kommit ut från toaletten några meter bort och stannade och stirrade på dem.

Alvy gjorde sällan väsen av sig, men nu fick hon nog. Vreden som byggts upp ända sedan diskot for igenom henne med ett rytande och hon gick fram till gänget

som stod samlat runt Jenny, gav Jacob en lätt puff i ryggen. Han vände sig hastigt om och gav henne en frågande blick. Alvy sa inget, utan stirrade på dem tills alla tystnade och istället vände sig mot henne.

”Alvy, va fan vill du?” väste Jacob.

”Att ni slutar!”

”Med vad?” sa Jacob och gick hotfullt fram mot henne.

”Med det ni håller på med.”

Alvy rörde sig inte, utan fortsatte bara att stirrade på honom. Ilskan i Jacobs ögon slocknade och han hejdade sig.

”Annars, vad händer då?” frågade Teresa retfullt.

”Vad ska du göra om vi inte slutar?”

Alvy svarade inte men vände sig långsamt mot Teresa. Några ögonblick mätte de varandra med blickarna. Inom några sekunder flackade Teresas ögon och hon såg bort mot Olof som om hon bad om hjälp.

”Konstiga Alvy”, sa Teresa och gjorde en min av att hon skulle spotta.

”Gör det”, viskade Alvy, ”och jag gräver ut ditt ena öga och slänger det i toaletten.”

Ett ögonblick stod Teresa helt stilla. Hon drog samman ögonbrynen som om hon inte trodde på det hon hört. Alvy började att le.

”Gör det”, viskade hon igen.

”Kom, vi går”, sa Olof.

De gick bortåt korridoren. Teresa kastade en ond blick över axeln. Alvy blottade tänderna och Teresa slog undan blicken. Då de försvunnit runt ett hörn

vände sig Alvy mot Jenny. Tårar, hängde i ögonfransarna, men rädslan hade bytt till rundögd förvåning.

”Hur är det?” sa Alvy.

”Tack. Det är okej”, sa Jenny med darrande röst.

”Du ser inte okej ut. Ska vi gå någonstans tillsammans?”

”Ja gärna.”

Efter att samlat ihop sina saker, gick de till ett fik som låg på samma gata som skolan. Jennys ansikte sken upp när de satte sig mitt emot varandra på ute-serveringen. Solen sken ner genom löven på det träd som lade kaféet i skugga. Några gråsparvar skuttade runt på marken och pickade efter smulor. Alvy bröt en bit av sin bulle, smulade sönder den och började kasta några småbitar åt fåglarna.

”Jag har aldrig ... Ingen har hjälpt mig förut”, sa Jenny.

”Är du van vid sådant där?” sa Alvy. Hon slängde resten av smulorna på marken och vände sig mot Jenny.

”Nä, inte egentligen. På min förra skola var det ... okej.”

”Så du blev inte mobbad?”

”Nä. Du då. Har du blivit det?”

”Nej, jag tror inte det. Inte på riktigt. Jag har alltid kunnat hejda dem om jag velat ... Mm, utom en gång.”

”Jag heter Jenny”, sa Jenny och räckte handen över bordet.

”Alvy”, sa Alvy och tog emot handen.

De log mot varandra och efter den dagen var de vänner. Alvy hade aldrig haft någon bästa vän, egent-

ligen hade hon inte haft några vänner alls sedan hon var liten och känslan av att ha Jenny var underbar. De sista skolveckorna var de oskiljaktiga. Jenny var vanlig, normal och hennes vanlighet jämnade ut Alvys konstighet och tvingade Alvy att vara mer närvarande.

***

Då sommarlovet kom följde Jenny med till Värmland. För en gång skull kände sig Alvy nästan som en riktig människa. Särskilt då hon och Jenny satt vid badsjön och kikade på de äldre pojkarna som kastade sig i vattnet och brottades.

Jenny förälskade sig i en sjuttonårig pojke från Tyskland som var på semester med sin familj. Hans hette han och var både snäll och snygg. Under några dagar badade de och flirtade med varandra. Men då Hans visade intresse för Alvy, visade Alvy sin lojalitet och de slutade att vara med honom.

Som vanligt tog Alvy, farfar och Movitz promenader i skogen och som vanligt stannade de vid myren och åt mackor. Men den här sommaren var Jenny med och myren ekade, kanske för första gången någonsin, av skratt. Farfar var för en gång skull inte fundersam utan log åt vännernas prat och skratt.

”Jag tror att det är första gången den gamle i skogen hört skratt på många år. Det gör honom nog gott”, sa farfar med ett leende.

På hemvägen gick Alvy och Jenny några steg efter

farfar. Movitz slank som vanligt in och ut i snår och buskar.

”Vem är den gamle i skogen?” frågade Jenny.

”Jag vet inte”, svarade Alvy, ”men farfar pratar om honom då och då.”

”Kanske ett troll eller en ... Vad heter de? Ett rå”, sa Jenny.

”Ja, kanske det?” sa Alvy och log. Hon betraktade farfar som promenerade några meter framför dem. Sin vandringsstav med runor och symboler hade han i ena handen. I den andra hade han sin pipa. Yvigt skägg och femtiotalsfrisyr. Han var ovanlig på alla vis och det tyckte alla i trakten. I den lilla staden kallades han Tok-Göte för att han ofta talade med sig själv och för att han alltid vandrade ensam i skogen, med sin runstav.

”Farfar!”

”Ja, min lilla Alv”, sa farfar utan att vända sig om.

”Vem är den gamle i skogen?”

Han stannade och vände sig om, kisade upp mot trädkronorna och lät de tunna solstrålarna vila i ansiktet. Sedan vände han blicken mot Alvy och log varmt.

”Men det är ju den gamle i skogen. Han som ser efter att inget ont händer vår familj.”

”Wow”, viskade Jenny.

”Som ser efter oss?” sa Alvy.

”Ja ... Mig och farmor och dig, min lilla skogsvarelse.”

Flickorna kom upp vid farfars sida.

”Vad heter den gamle?” sa Alvy.

Med ett skratt började farfar åter gå.

”Han heter ... Han heter ... Hum ... Känner ni till den grå?”

”Vad är det?” sa Jenny.

”Den grå skuggan, den grå mannen, den ...”

”Lodjuret”, sa Alvy.

”Just så”, sa farfar. Det finns en myt här i sköna Värmland, att ett stort lodjur vakar över skogarna. Han är vare sig god eller ond och han ...” Han avbröt sig, stannade upp, drog fingrarna genom skägget och svepte sedan med blicken. ”Vart är din katt Alvy?”

”Bredvid stigen och vakar över oss”, sa Alvy med ett skratt.

”Exakt”, sa farfar och blinkade.

Farmor serverade bullar, kaffe och saft i trädgården. En gång på förmiddagen och en gång på eftermiddagen och en kväll fick de dricka ett glas öl av farfar.

Dagarna var nästan alltid soliga och de få dagar det regnade, spelade de gamla brädspel eller bläddrade i serietidningar från åttiotalet.

Jenny sa att hon älskade landet och att hon inte ville tillbaka till Stockholm. Alvy kände likadant. Hon kände alltid likadant. En bit av hennes hjärta och hela hennes själ tillhörde skogarna, sjöarna och bäckarna här.

När farfar körde dem till tåget i sitt avgasmonster från femtiotalet, kände Alvy den vanliga sorgen och nästan outhärdliga tomhets känslan. Hon bet sig i en knoge och såg ut mot skogarna som svischade förbi.

Jenny lade sin hand över hennes och Alvy vände ansiktet mot Jenny.

”Vet du vad som är bra med att komma hem?” sa Jenny.

”Nä”, viskade Alvy.

”Inte jag heller.”

Nej, jag vet inte vad som är bra med att åka tillbaka till Stockholm. Men jag åker i alla fall inte tillbaka själv.

DET BÖRJAR

ÄVEN DETTA SOMMARLOV tog slut och då skolan åter började skulle Alvy snart fylla femton.

Den tredje dagen i skolan började Jacob, Olof och Teresa åter att mobba Jenny. Alvy satt försjunken i de sidor de fått till uppgift att läsa igenom, då hon hörde Olof viska:

”Hästen ... Häääästen ... Fan, du ser ut att ha växt ännu mer. Fick du för mycket havre i sommar? Fan, släpade Alvy äntligen med dig till landet så du fick springa i skogen? Hittade du en hingst som ...”

Rösterna väckte Alvy ur boken. Hon vände sig om och stirrade på Olof. Men den här gången slutade han inte utan flinade bara och visade Alvy mittenfingret.

Då lektionen var slut, reste sig Alvy och Jenny med sina saker i famnarna och gick ut genom dörren och rörde sig mot skåpen. Alvy som gick ett par steg före hörde hur Jenny stönade till, vände sig hastigt om. Jenny stod framåtlutat och kippade efter andan medan Teresa stod bredvid med ett flin, sedan gav hon Jenny en knuff så att hon snubblade till och böckerna föll ur famnen.

”Vad i ... vad håller du på med?” sa Alvy och tog några steg mot Teresa. Vågen av vrede sköt upp genom

kroppen och hon låste Teresas blick. Med ett iskallt leende stirrade Teresa tillbaka.

”Stirra du. Vi får se hur mycket du vill stirra sedan”, sa Teresa. Hon blinkade med ett öga, vände sig om och gick.

Inne på en toalett, tvättade Jenny ansiktet från tårar. De bytte blickar, men drog i det längsta på att nämna vad de båda tänkte. Teresa hade slagit till Jenny. Det var något som aldrig hade hänt förut.

Ute på skolgården var det så gott som tomt, förutom en av lärarna som hoppade in i sin bil. De gick ut på trottoaren, över Hantverkargatan och vidare upp mot Bergsgatan, sedan genade de genom ett par buskar och kom in i Kronobergsparken. De hade gått något tiotal meter då de såg Olof och Teresa. Bägge såg förvåntansfullt stressade ut. Jenny hejdade sig.

”De väntar, Alvy.”

”Mm ...”, mumlade Alvy och stannade.

”Jag tror de kommer att slå mig igen.”

”Nää”, hördes Jacobs röst bakom dem. ”Killar slår inte tjejer. Vi ska bara hålla i Alvy, medan Teresa slår.”

Både Alvy och Jenny vände sig mot Jacob. Jenny med uppspärrade ögon och Alvy med avvaktande.

”Vilka skithögar ni är”, viskade Alvy.

De flockades runt dem.

”Håll dig bara stilla”, sa Olof tog tag om Alvys ena hand.

Jacob ställde sig mittemot Alvy och flinade brett. Samtidigt gav Teresa, Jenny en lätt puff.

”Kom igen ... Slå tillbaka din lilla fetknopp. Kom

igen fetto ... Slå tillbaka.”

Alvy svalde och svalde. Hela kroppen skakade.

Vågen forsade och slog och ville komma ut. Den började längst ner, längst in och strömmade het som en eld genom kroppen.

Jag dör, jag brinner upp.

”Jävla äckliga fetknopp”, sa Teresa och slog till Jennys kind med öppen handflata.

Hetare och hetare strömmade vågen av eld.

Matt och ovan höjde Jenny bägge händerna. Teresa skrattade till, kröp samman som en boxare och slog till med knuten näve. Huvudet åkte bakåt och kroppen följde efter. Med ett stön föll Jenny omkull. Samtidigt som tårarna strömmade upp i ögonen började Teresa att skratta.

”Aj”, skrek Olof och släppte Alvys handled.

Med ett ordlöst skrik slet sig Alvy fri, tog de få stegen fram till Teresa och knuffade till henne så att hon snubblade baklänges.

”Vet du inte vem jag är?” skrek Alvy.

Allt stannade upp. Teresa såg både chockad och road ut.

”Nä! Jag har fan ingen aning om vem du är. Jag tror ingen har någon aning om vem du är. Vem är du Alvy?”

Ett ögonblick var det som om allt tonade bort inför Alvys blick. Teresa blev otydligt och flöt samman med Jacob. Långsamt vände hon sig mot Olof och stirrade. Det enda hon såg var hans ögon. Rädsla, isblå ögon som blinkade undvikande. Hon tog ett steg emot honom, sänkte blicken mot den hand som hållit henne

och såg sedan upp igen.

Röd, som om han blivit bränd.

Han backade undan. Alvy blinkade ett par gånger, blicken klarnade och hon såg sig förvirrat om.

”Gå”, sa Alvy.

”Va? Varför ska vi ...” började Teresa.

”Gå”, väste Alvy.

”Kom vi går”, sa Olof lågt och drog i Teresas arm. Den brända handen höll han knuten.

Alvy följde honom med blicken. Hans ögon var stela och fyllda av rädsla. De rörde sig bort. Först långsamt, men då Olof skyndade på stegen, ökade också Jacob och Teresa sina. När de försvunnit, vände sig Jenny mot Alvy.

”Vad var det där?”

”Jag vet inte”, sa Alvy.

Kroppen darrade till och hon tog ett djupt andetag. Då hon andades ut, var det som att något föll inom-bords. Efter att ha tagit ytterligare några andetag, började de åter att gå.

ELD I BLODET

FÖLJANDE DAGAR VAR det inte någon som störde dem. Olof var sjuk, Teresa och Jacob höll sig undan. De gånger som Alvy slängde ett ögonkast åt deras håll vände de bort blickarna. Men Alvys tankar var inte där. De rörde sig kring Olofs brända hand. Helst av allt skulle hon vilja tala med honom. Fråga om handen och om det varit verkligt. Då och då tvivlade hon på att det var det, men så mindes hon skrällen i hans ögon, och hur han skyndat bort, hållandes den brända handen.

Den andra dagen efter bråket i parken, gick hon och Jenny åter genom Kronobergsparken.

Då de passerade platsen för bråket, vände Jenny bort blicken. Alvy sträckte ut handen och fattade Jennys.

”De kommer inte att bråka igen.”

”Hur vet du?” sa Jenny.

”Jag bara vet.”

”För det som hände?”

”Mm”, sa Alvy och såg sig omkring. ”Kom.”

I närheten av de väldiga svartstammade träden, med gyllene löv, hittade hon en solbelyst plats där de satte sig. Jenny sneglade på Alvy. Det fanns en fråga i blicken som hon inte ställde. Solen värmde och Alvy

lade sig ner med händerna under huvudet.

”Vad var det som hände?” sa Jenny.

”Jag vet inte”, sa Alvy.

Det stämde. Hon hade ingen aning om vad som hänt eller hur och sanningen var den att det skrämde henne. Kroppen hade velat sprängas ... blodet hade känts som om det fattat eld.

***

En stund låg de stilla och kisade upp mot den blå himlen, lät värmen och doften av gräs vagga in dem i halvslummer. När solen flyttade sig och trädens skuggor kröp över ansiktena, öppnade Jenny ögonen, satte sig upp och gäspade. Några ögonblick studerade hon sin vän. Alvy ... den bleka flickan med den främmande blicken. Den främmande flickan med det underliga sinnet. Så långt borta, men ändå så närvarande. Några solstrålar låg ännu över vännens ansikte, fick henne att le, fick ansiktet att skimra. Blicken fick Alvy att vakna. Hon log och reste sig långsamt upp. Genom lövverket strömmade solen ner på henne, fick håret att glöda överjordiskt.

”Jag är hungrig”, sa hon och bröt förtrollningen.

***

Då de två vännerna passerade handbollsplanen, såg de

inte den långa mannen som betraktade dem från buskarna. När de gått förbi, började mannen att gå efter dem. Flickorna gick ner för trappan, sneddade över Parkgatan och rörde sig upp mot Flemminggatan. Mannen stannade några ögonblick innan han rörde sig efter dem. I trappan råkade han stöta till en kvinna med hund. Hon stannade och såg efter honom samtidigt som hunden morrade. Med en irriterad blick vände sig mannen mot kvinnan och hunden, blottade tänderna och morrade tillbaka. Som i ett trollslag, förbyttes hundens beteende. Den började gnyende att dra i kopplet, bort från mannen, in mot parken.

Den långe mannen skyndade joggande vidare, men hejdade sig då han kom fram till Fleminggatan. Där stannade han och smög försiktigt upp mot väggen och kikade runt hörnet. Där var de igen. Hans blick fångade dem just innan de försvann in i en port. Mannen skyndade på stegen, stannade utanför dörren, lutade sig nära och drog in doften. Några ögonblick stod han helt stilla, sedan tog han ett steg tillbaka och flinade. Med blicken fäst på porten, plockade han upp en gammal mobiltelefon och klickade tills han fick upp rätt nummer.

”Jag fann henne. Kände doften på långt håll. Lukta-
de gott vill jag lova.”

Han väntade, lyssnade, log och talade vidare.

”Lätt är hon att finna. Jag kan stigen, jag kan gården
och ...”

Han väntade igen och lyssnade på den andra rösten.

”Ja, ja, jag menar vägen, huset och porten.”

Mannen lyssnade ännu några ögonblick innan han fortsatte tala.

”Nej, det är inte lätt. Allt är förvridet och konstigt och inga dofter finns det utom smuts, stål och mer smuts. Gör halsen tjock, får nosen att rinna och ögon att tåras. Jo, jo, ska bli skönt när det är över. Men som du vill, jag väntar och vakar från porten på andra sidan. Slutar aldrig vaka.”

Mannen tryckte på telefonens knappar och nickade belåtet då displayen slocknade, sedan gick han över gatan och satte sig som en tiggare utanför en port. Helt stilla satt han förutom blicken som rörde sig mellan Alvys port och fönstren på första våningen.

***

På kvällen satt de hemma hos Alvy och såg en vampyrkärleksfilm, där vampyrerna var sockersöta och hjälptinnan beundrad och älskad av alla. De åt chips och drack läsk. Jenny klappade Movitz över ryggen och han spann förnöjt.

”Vad är Alvy för namn egentligen?” sa Jenny och sneglade på Alvy.

”Va?” sa Alvy släpigt utan att släppa filmen med blicken.

”Alvy, vad är det för namn? Är det finskt?”

”Nej, det är en förkortning”, sa Alvy och tog blicken från filmen.

”Jaha, av vad?” frågade Jenny.

”Anja Louise Viktoria Yngvesson.”

”Aha. Så du heter Anja?”

”Nej, jag heter Alvy.”

”Men hur kommer det sig?”

”Min farfar kallade mig det då jag var liten”, sa Alvy skrattande och tog en klunk läsk.

”Jaha, ett smeknamn?”

”Kan man säga. Jag var ju mycket hos honom och farmor när jag var liten. Han sa att jag var hans lilla alv. Du har ju träffat honom, så du vet hur han är. Full av sagor och sådant.”

”Jo”, sa Jenny och skrattade. ”Ja, jag fattar. Dessutom så ser du ju ut som en alv.”

”Hur menar du?” undrade Alvy.

”Vacker och lite sagolik ...”, sa Jenny. ”Ja sagolik, så ser du ut.”

Alvy skrattade igen. Hon reste sig generat och gick mot köket för att hämta mer dricka.

”Vill du ha mer läsk?”

”Ja tack”, sa Jenny medan hon smekte den stora grå katten på huvudet.

Movitz sträckte sig och kurrade.

”Varför har han så många ärr egentligen?”

”Det fanns ingen mer läsk, så vi får nöja oss med saft”, sa Alvy samtidigt som hon kom tillbaka in i vardagsrummet.

Jenny tog emot glaset och tog en klunk.

”Jag vet inte”, sa Alvy. ”Han har alltid varit sådan. Han var ... ehm ... Jag tror han var utekatt innan.”

”Utekatt ... Vet du inte?”, sa Jenny.

Med en hisnande känsla insåg Alvy att hon inte visste. Hon log mot Jenny och satte sig ner, riktade blicken mot Tv:n och tittade utan att se på vad som hände där.

”Konstigt”, sa Alvy. ”Jag har aldrig tänkt på det.”

”Nu kommer det”, sa Jenny och nickade mot Tv:n.

Alvy såg tillbaka mot tv-skärmen, där hjälten, vacker, stark och diamantgnistrande just tog hjältinnan i armarna och kysste henne.

”Stackars Movitz som är så gammal och ärrad”, mumlade Jenny.

Hon såg det inte, men då hon uttalade orden, vände katten upp huvudet och såg intensivt på henne med sina gulgröna ögon.

BEVAKAREN

UTANFÖR HUSET, PÅ andra sidan gatan, stod den långa mannen med blicken riktad mot fönstret med det silverskimrande tv-ljuset. Mobilen surrade i fickan. Han stack snabbt ner handen, fick upp den och fumlade några ögonblick innan han lyckades svara.

”Ja.”

Han lyssnade intensivt några ögonblick och nickade.

”Ja. Kvar är de ... Två ... Ej riktigt säker ... Men den ena är hon. Bägge är de unga. Hur unga? Det vet jag icke ... Kanske så som människor var då de skaffade barn förr i tiden.”

Försiktigt lät den långa mannen blicken svepa över gatan, hejade den vid en man som kom gående och väntade tills denne hade passerat, innan han viskade:

”Så ni fann den ... Vem fann den? Ah ... Åh ... Nå herre, jag står här och vaktar ... Ja, jag vaktar och vakar ... Ja, jag följer ... Ja, jag ska komma ihåg att sätta snöret i väggen och i den här saken så att den inte dör.”

När rösten i andra änden slutat tala, sänkte den långa mannen handen från örat. Några sekunder betraktade han den lilla mobilen med skeptisk blick, väntade tills displayen hade slocknat innan han lät

den glida ner i fickan. Ögonen rörde sig tillbaka mot fönstret med silverljuset.

”Snart är det tid, ty timmen är slagen”, viskade han för sig själv.

Vid midnatt kom en slank gestalt långsamt gående. Den stannade vid porten, vände sig och tittade mot den långa mannen på andra sidan gatan. Den långe skyndade sig över och ställde sig nära. Den slanka gestalten såg upp i hans ansikte samtidigt som den räckte över en plastkasse. Den långe svalde nervöst.

”Så ...”

”Se till att det blir rätt våning.”

”Och sedan?”

”Sedan börjar det.”

Den långe nickade, tog emot kassen, vände sig mot porten, tog ett djupt andetag och gav dörren en så hård knuff att det krasade i dörrkarmen. Han knuffade igen och dörren for upp med ett ljudligt brak.

FÖDELSEDAGEN

DET BRUKADE INTE vara någon större folkmassa som samlades hemma när Alvy fyllde år, men hon såg ändå fram emot det. Jenny hade kommit tidigare och de hade ägnat förmiddagen åt att spela Playstation. När det ringde på dörren hoppade Movitz ner från sängen och slank före Alvy ut till hallen. Han väntade under klädhängaren, misstänksamt klippande med ett öga medan Alvy öppnade dörren för farfar och farmor.

”Grattis min lilla älskling”, sa farmor medan hon kramade och pussade Alvy. ”Det är inte klokt som det är i storstaden”, fortsatte farmor med en blick på pappa. ”Någon hade slagit sönder portlåset.”

”Grattis min lilla alv”, muttrade farfar samtidigt som han räckte över presenter. ”Och den här understa hängde på dörren.”

”Tack”, sa Alvy och kramade farfar.

De hade just fått av sig ytterkläderna när det ringde på dörren igen och Jennys familj klev in.

”Grattis!”

”Tack, tack.”

Alla samlades i vardagsrummet, där farmor rättade till de fel som pappa gjort när han dukat. Farfar hade sjunkit ner i pappas fåtölj, tyst stirrande mot fönstret.

Alvy gav farmor en frågande blick. Hon ryckte bara på axlarna till svar. Snart satt alla samlade vid vardagsrumsbordet med tårta, kaffe eller läsk.

”Så hur känns det att bli femton?” sa farmor.

”Bra”, sa Alvy.

”Har du träffat någon pojke än?”

”Nej”, sa Alvy och rodnade.

Farfar flyttade blicken från fönstret och lät den vila på Movitz. Movitz i sin tur, satt på bokhyllan och betraktade farfar. De gjorde ofta så. Stirrade på varandra i tyst samförstånd. Oftast fanns det en tyst men fridsam strid mellan dem. Men just den här dagen, fanns det något irriterat i farfars blick på den ärrade katten. Alvy öppnade present efter present. Sist lyfte hon upp en som var vackert inslagen i gammaldags, brunt papper, med ett mörkblått band runt. Farfar betraktade henne med ett ålderdomligt och sorgset leende medan hon lindade upp bandet och pappret.

”Du har blivit så stor. Jag minns när ...”, började han, men lät orden dö ut.

En vacker bok i ålderdomligt snitt. På den läderbruna framsidan fanns bilden av en sol, det var allt. Hon bläddrade. Sidorna rusade hastigt förbi.

En sagobok för barn.

”Eh ... är det ... nä ... det är ingen ni har läst för mig va?” frågade hon.

”Nej det tror jag inte”, sa farmor. ”Iphoneskalet var från mig och pengarna i kuvertet är från farfar.”

”Den hängde på dörren”, sa farfar med samma sorgsna leende. ”Kanske från en ... beundrare?”

”Säkert”, sa Alvy och skrattade, innan hon vände sig mot Jenny.

***

Efter födelsedagen spenderade Alvy och pappa tid med farmor och farfar. Ingen av dem tyckte om storstaden. Farmor stod ut, men farfar gjorde ingen hemlighet av vad han tyckte om avgaserna och oljuden. För att blidka dem tog Alvy och pappa med dem till Djurgården och gick på Skansen. Inte heller det tyckte de om.

”Djur i bur! Människor är fan inte kloka”, ropade farfar då de stod med händerna i fickorna utanför björnarnas inhägnad. ”Hur kan någon komma på något så korkat som att ha bamsefar instängd i en sådan där liten glassak? Kom han ut så gjorde han rätt i att äta upp en eller två av oss.”

Pappa suckade, bytte en trött blick med Alvy och drog sedan med sig sina ålderstigna föräldrar till ett av kaféerna vid hantverkargårdarna. Där satte de sig på en innergård med varsin kopp och smörgås.

”Jag begriper inte vad ni ska hit att göra om ni ändå tycker så illa om stan?” muttrade pappa.

”För att hälsa på såklart”, sa farmor och sippade på sitt te.

”Ja”, mullrade farfar, ”bodde ni inte här så skulle vi inte åka hit.” Han vände blicken mot Alvy och gav henne ett bistert leende. ”Tids nog kommer ni nog

fram till samma sak och kommer tillbaka till Värmland.”

”Jag är ju där varje lov”, sa Alvy och tog en klunk saft.

”Mm”, muttrade farfar, nickade och sippade kaffe.

Medan pappa och farföräldrarna babblade på om ditt och datt lät Alvy blicken vandra. Det var inte lika angeläget för henne att åka till Värmland. Visst älskade hon platsen och visst njöt hon av att vara där. Men den senast tiden var det andra saker som upptog hennes värld. Tankar på pojkar, utbildning och till och med utseende. Det var något som hon aldrig brytt sig om tidigare. Men nu fann hon sig stå framför spegeln allt längre tid på morgnarna. Ibland, mer sällan, var det för att studera sig själv, sina ögon och varför hon inte kunde se på världen på samma vis som andra. Som om hon försökte finna svaret på vem hon var. Men allt oftare för att se om håret låg rätt, om ögonskuggan var för lite eller för mycket. Någonstans där inne fanns det ett dåligt samvete för att hon tänkte på sitt utseende. Hon visste inte varför, men det fanns där.

Toner i vinden fick henne att höja blicken och söka över det lilla kafét. Vid porten som ledde in mot innergården, såg hon en slank, ung man som stod och tittade på henne. Då deras blickar möttes ryckte han till och drog sig undan. Det var något bekant med honom. men hon kunde inte riktigt sätta fingret på vad det var.

”Jag ska bara”, sa hon och gick mot den lilla porten.

”Jag ska bara, jag ska bara”, sa farfar. ”Är det så ung-

domarna pratar här i storstaden?”

Då hon kom ut från under portvalvets svala skugga, såg hon mannen röra sig bortåt.

”Hallå!”

Mannen vände sig om. Några sekunder stod han stilla innan han gjorde en hastig bugning.

”Jag ska inte störa”, sa han.

Ja det var definitivt något bekant med honom. Hon rörde sig närmare.

”Hej ... känner vi varandra?” sa hon.

”Nej”, sa han med ett hastigt leende. ”Jag tror inte att vi har det nöjet.”

”Ah, jag tyckte att jag kände igen dig”, sa hon och log.

Han var vacker. Lång, slank, gröna ögon och halvlångt mörkbrunt hår.

”Jo, vi gör ju ofta det”, sa han med ett försiktigt leende.

”Vi?”

”Vår sort.”

”Vilken sort?” frågade Alvy och drog samman ögonbrynen.

Det var något välbekant men samtidigt obekant hos honom. Kunde det vara någon som hon hade känt som barn eller påminde han om någon hon hade mött?

”Ehm ... Ja alltså, vi.”

”Jag förstår inte?”

Blicken förändrades. Leendet låg kvar, men blev plötsligt stelt och påtvingat.

”Jag har lite bråttom.”

”Ehm ... okej.”

”Jag är ledsen. Jag tog tydligen fel”, sa han och gav henne ett hastigt, ursäktande, men öppet leende. Efter en nick, vände han sig om och började gå in bland hantverkarhusen. Han skulle just gå runt en husknut, när Alvy viskade lågt:

”Det är okej snygging.”

Han hejdade stegen, vände huvudet åt hennes håll och gav henne ett till leende. Munnen formade ordet tack. Sedan försvann han bakom huset.

Alvy stirrade efter honom. Det var minst tjugo meter bort. Skramlet, fågelsångerna, människornas mumlande prat borde ha gjort det omöjligt för honom att höra. Med en märklig känsla av överklighet gick hon tillbaka till kaféet, satte sig ner och avslutade sin macka. Då och då såg hon upp, log blekt mot de övriga och lät blicken fara tillbaka till portöppningen.

***

Under några dagar tänkte hon på den konstiga, men vackra mannen. Han hade haft ett sorts inre ljus och ögonen hade liksom strålat. Han kändes både verklig och överklig på samma gång. Det var helt galet att han hade hört henne på så långt håll. Samtidigt började hon att tvivla på sina egna minnen. Hade han kanske varit närmare? Hade hon talat högre än hon trott? Då hon försökte åldersbestämma honom fann hon

det svårt. Han kunde vara var som helst mellan arton och tjugofem. Mest hoppades hon på arton, samtidigt kände hon sig lite fånig över att hon fantiserade om honom. Så slogs hon av en tanke. Något som hon inte hade funderat på. Vad gjorde en så ung man, pojke ensam på Skansen? Varför hade han tittat på henne så där? Han hade stått stilla med blicken fäst på henne ända tills hon mötte hans blick. Sedan var det också det som han sagt. Vår sort. Vad menade han med det? Vad för sort var de?

***

När veckan hade passerat skulle farmor och farfar åka hem igen. Tillsammans åkte de tunnelbana till T-centralen, satte sig på ett av kaféerna där och åt lunch. De talade om höstlovet och längtade tills hon skulle komma hem till dem, och ja, hon fick gärna ta med sig Jenny om hon ville.

”Jodå. Nog kommer det att bli bra och fint”, sa farmor. ”Vi ska ut i skogen och plocka svamp. Sedan gör vi min höstsoppa. Vi väntar med att ta in utemöblerna så att du och Jenny kan sitta i hammocken och fnissa med varandra som ni gjorde sist.” Hon log mot Alvy.

”Fnissade?”

”Ja, prata om pojkar och sådant.”

Alvys ansikte blev varmare.

”Äsch.”

”Det är inget konstigt. Flickor pratar pojkar och poj-

kar pratar flickor.”

”Mm”, muttrade farfar medan han blickade ut över den stora hallen och folket som rörde sig där.”

”Mm vadå”, sa pappa irriterat. Han hade sedan länge tröttnat på farfars missnöje.

”Det skramlar och låter och folk betar sig underligt. Är det inte konstigt Jarl, hur folk här aldrig hälsar på varandra ... Och alla stirrar ner på sina telefoner hela tiden. Det är som om de var ensamma i världen”, sa farfar och nickade ut mot människorna.”

”Ska väl bli skönt för er att slippa det då. Ni är ju på väg hem”, sa pappa.

”Mm”, muttrade farfar. ”Jo, det ska bli skönt.”

”Du borde byta jobb”, sa farmor och lade ena handen över pappas hand.

”Var kom det ifrån”, sa pappa.

”Du borde vara mer hemma. Visst kan Alvy klara sig bra själv, men ...” Hon hejdade sig och sneglade på Alvy. ”En förälder ska vara hemma.”

Under en sekund såg pappa arg ut. Det blixtrade till i ögonen och han drog undan handen. Han vände sig mot farfar och låste hans blick. Farfar stirrade tillbaka under några sekunder, sedan ryckte han på axlarna och tittade på Alvy.

”Det ska bli fint när du kommer ut till oss på höstlovet. Jag har en speciell sak jag vill visa dig. Jag tror att det är dags.”

”Vad då?” sa Alvy undrande.

”När det blir höst så får du se”, sa farfar. Han log, men leendet syntes inte i blicken. Där fanns istället

något sorgset.

Alvy ville fråga, men insåg att det var som med andra frågor. Var farfar inte beredd att svara så var det ingen ide att tjata.

På vägen hem satt hon och pappa tysta på varsitt säte mittemot varandra. Han hade blicken riktad ut i tunnelmörkret och hon likaså. Alvy gav honom ett leende, men han tycktes inte se det. Ögonen stirrade förlorade ut i mörkret.

Vagnen blinkade till. Några ögonblick var det kolsvart, sedan ljust och sedan svart igen. Under den sekunden, hade pappa sett tom och vit ut, som ett spöke. Ögonen hade varit helt fria från liv och rörelse.

Isande kårar löpte genom kroppen. Hon höll upp händerna framför sig.

”Pappa”, viskade hon.

Skakande, skramlande från tåget. Annars tystnad.

”Pappa?”

Ljuset blinkade till igen och förblev tänt. Han såg på henne med frågande blick.

”Jag ... Äh, det var inget.”

OM TIO ÅR ÄR DET SLUT

LÄRAREN VAR GRAVALLVARLIG när han knäppte på tv:n. Klassen stökade, några fåniga kommentarer, ett par viskningar, sedan vaknade apparaten och läraren vände sig mot klassen.

”Kan ni hålla tysta i trettio minuter. Det är en viktig dokumentär. Har fått pris och så.”

Läraren ignorerade de fåniga kommentarerna och klickade igång filmen.

En lång, slank man med glasögon blickade ut över en sal full med folk, talade och visade bilder på en stor skärm.

”För tre år sedan nådde vi ett antal av 7 miljarder. På tre år har vi ökat med hur mycket tror ni?”

Inga svar. Mannen log bakom glasögonen och fortsatte.

”Vi är idag 7, 3 miljarder människor på jorden. Vissa säger att det är för sent. Att människan har tagit allt. Gjort slut på alla resurser. Det finns inga fler tillgångar. Värmen stiger, orkanerna blir fler. Vädret blir allt mer extremt. Jorden kan inte klara mer. Alla djurarter som utrotats, som vi just nu i denna stund utrotar ...”

På skärmen flimrade bilder av brinnande oljefält, döda fiskar, hela öar av flytande plastpåsar och skräp.

Magra barn med pinnsnala armar och uppblåsta magar, stirrade svartögda in i kameran som fångat dem för evigt för människor att se.

”Om vi ställde frågan till en dator”, fortsatte mannen. ”Hur kan vi rädda jorden? Vad tror ni att den skulle den svara? Ingen som vet? Någon som vill gissa? Ja du där. Låt höra?”

”Ät mindre?”

På skärmen syntes en fabriksstad spy ut grå giftrök över gula fält. Protesterande indianer i Nordamerika skrek om sina rättigheter. Flygfoton över Amazonas, smaragdkogens skövlingar. Tusenårsträd som störtade till marken.

”Haha. Nja, det är bara en del av problemet. Någon annan? Ja, damen i den vita tröjan.”

”Vi måste begränsa barnafödandet.”

”Ja, jo. Det skulle hjälpa temporärt. Men om vi skulle fråga en robot ... vi har gjort det. Vi har frågat flera faktiskt. Det finns ett mycket avancerat program som kom upp med svaret till oss. Hur deprimerande det än är, så är svaret detta. Ta bort alla människor. Så ni förstår. Det är vi som är problemet och vi är de enda som kan lösa det. Nästa år kommer vi att vara 7,4 miljarder. Det går hela tiden snabbare. Kan någon gissa hur många vi kommer att vara om tio år? Kan ni tänka er hur världen ser ut då? Tror någon att problemet kommer att lösa sig av sig själv? Nej, men de flesta väljer att inte tänka på det. Låtsas att det inte finns. Vill ni höra den bittra sanningen?”

Människorna i salen skruvade på sig. Men ingen sa

något.

”Om tio år är det slut.”

När dokumentären var över var klassen märkligt tyst. Också Alvy kände sig märklig till mods. Skrämd. Orden ringde i öronen.

Om tio år är det slut.

***

Den obehagliga känslan ville inte lämna henne. Han satte sig i vardagsrummet och knäppte på tv:n. En stund tittade hon på en vampyrserie där de skulle väcka upp en av hjältarna som hade dött för andra eller tredje gången. Hon tröttnade snart och gick ut i köket. Movitz låg på en av stolarna. Hon strök honom över det ärriga huvudet, satte på tevatten och kikade ut genom fönstret medan vattnet värmdes upp.

”Om tio år är det slut”, sa hon för sig själv.

Movitz vände sig på rygg med ena ögat öppet och stirrade på henne. Han såg så lustig ut att hon fnissade till. Hon stoppade ner en tepåse i en kopp och hällde på vatten. Medan tepåsen drog i vattnet satt hon på golvet bredvid stolen och kelade med honom.

”Du är en konstig gammal katt vet du det?”

Movitz purrade till svar.

Alvy tyckte inte att han var konstig. Sådan som han var hade han alltid varit. Men det var ord hon hade snappat upp av pappa.

”Men du är min katt”, mumlade Alvy medan hon

strök honom över de grå hackiga öronen.

Under den grå pälsen fanns många gamla stridsärr. Antagligen från hans tid i skogen. Från tiden innan han hade kommit till henne.

Han gäspade till, vände sig, sträckte ut den kraftiga kroppen och hoppade ner på golvet. Ett ögonblick stod han där och såg upp mot henne innan han hoppade upp på fönsterbrädan och puffade på fönstret. Hon vred ner handtaget, han klev ut på fönsterblecket och gjorde som han alltid gjort. Tog ett språng ut på trädgrenen, klättrade uppåt mot taket. Hon följde honom med blicken. Mindes första gången han hade gjort så. Hur orolig pappa hade blivit. Men hon hade aldrig oroat sig. Som barn hade hon alltid tänkt att han var odödlig och det tänkte hon även nu.

Högt ovanför visste hon att han hoppade upp på taket och snart kunde hon höra det låga klirrandet av hans klor mot plåten.

”Konstiga katt”, mumlade hon med ett leende. Sedan satte hon sig i vardagsrummet med sin tekopp.

SER SÅDANT ANDRA INTE SER

DÖRREN SKRAMLADE TILL och spåkvinnan Verdandi klev ut i butiken. Det bleka ansikte lystes upp av ett leende då hon såg vem det var.

”Du kom.”

”Det gör jag alltid när du vill ha mig”, sa mannen och log snett.

Han hade inte direkt förändrats sedan den senaste gången de sågs. Jo, han bar andra kläder och kanske var han några strån gråare. Men de gyllene, glittrande ögonen var dem samma och i det sneda leendet fanns fortfarande den gamla charmen.

”Vill du ha te?”

”Nej tack”, sa han och skakade på huvudet.

”Kaffe?”

”Jovisst.”

”Kom in”, sa Verdandi och visade in honom i rummet bakom. Innan hon följde efter kikade hon ut på gågatan och vred om nyckeln.

Medan hon gjorde kaffe sneglade hon på honom. Han i sin tur studerade de olika sakerna som stod på hyllorna, lyfte någon attiralj, vände och vred innan han ställde tillbaka den. När kaffet var klart ställde hon ner två ålderdomliga koppar och hällde upp. Vid

hälften hejdade han henne och plockade upp sin fickplunta ur innerfickan och kisade koncentrerat medan han fyllde kaffekoppen till brädden.

”Kaffekask”, sa han och blinkade. ”Så varför ville du ha hit mig?”

”Har du märkt av något konstigt på senast tiden?”

”Mm, hur så?”

”Det bara känns som att det håller på att hända något.”

”Som vad”, sa han och tog en klunk ur koppen.

”Jag vet inte. Men jag har haft så märkliga drömmar.”

”Drömmar?”

”Ja. De är svåra att beskriva. Men ... Jag har haft obehagliga känslor när jag vaknat. Som att jag har stått vid ett bråddjup och att det finns något där nere som vill sluka mig. Det var en väldigt liknande dröm som min syster Urd hade en gång.”

”Det låter inte som några trevliga drömmar. Din syster säger du.”

Hon lutade sig bakåt i stolen och höjde ögonbrynen.

”Ja min syster. Drömmarna har varit ... mer än på väldigt, väldigt länge. Jag har sett vita och vindpinade fjäll. Enorma skuggor i vinterstormen. I en annan såg jag en svart skog med enorma knotiga träd. Järnskogen tror jag.”

”Åh fan”, sa han och ställde ner koppen. ”Järnskogen ... Men den har väl inte setts av någon sedan ... Sedan medeltiden?”

”Sedan fjortonhundralet för att vara mer exakt”, svarade Verdandi. Jo, det finns en man som har varit där sedan dess”, sa Verdandi och studerade honom. Men han tycktes inte reagera på hennes blick.

”Så ... Vad såg du där?”

”Jag såg honom. Den svarte.”

Han rynkade på pannan, lyfte koppen, tog en klunk och ställde ner den.

”Han. Den svarte? Menar du den store svarte?”

”Ja.”

”Hum ... Trodde att han var död sedan länge. Trodde att han hade tynat bort med skogen.”

”Ja, jag hade också den känslan. Men samtidigt trodde jag nog inte att det var möjligt för honom att bara försvinna.”

”Men den största av dem alla då ... Är han fortfarande fast i sitt berg, på ön?”

En stund satt hon och stirrade på honom. Sedan slog hon ut med händerna.

”Jag vet inte, Sebastian. Ärligt talat så har jag ingen aning. Jag vet att jag borde veta. Men jag vet verkligen inte.”

”Borde vi inte ha märkt av om han var fri?”

Hon svalde och nickade.

”Jo, jag hoppas verkligen det.”

Han tog en klunk till och betraktade henne med bekymmersamma ögon.

”Så drömmar om Järnskogen ... Kan det ha varit minnen?”

”Kanske det. Men det har varit flera drömmar och

de har varit väldigt mörka. Jag ...” Hon tvekade såg ner i bordet och upp under ögonfransarna. Såg hur han lutade sig närmare. ”Jag har drömt om en flicka också.”

”Vilken flicka?” sa han spänt.

”Henne tror jag.”

”Henne?”

”Hon är ensam och rädd. Inte liten, utan nästan vuxen. Hon är bunden, fast vid en lägereld, under en svart himmel. Han är där, den store svarte och hon kan inte fly.”

”Gudar”, viskade han och lutade sig tillbaka.

De drack upp kaffet, hon hällde upp nytt. Sebastian gjorde som innan. Hejdade henne vid halva och slog i sprit. Han drack en klunk, sög in kinderna och blickade upp emot taket. Sedan riktade han sina gyllene ögon mot henne.

”Jag förstår ...”, mumlade han. ”Jag förstår allvaret. Dina drömmar är inte som andras. Du ser saker som andra inte ser.”

”Så ...”, viskade hon, ”har du sett något ovanligt?”

”Ja det stämmer ... Det har hänt saker. Jag har hört rykten. Fler nu än för ett par år sedan. Det är fler av dem här. Framför allt i södra staden och i norra.”

”Hans folk?”

”Både och Verdandi, både och.”

”Menar du att ...”

”Ja, de är alla i rörelse.”

Hon satt tyst och samlade tankarna. Lät orden falla in och lägga sig på plats. Försökte att greppa det som

började bli allt mera klart.

”Vid de gamla makterna”, viskade hon, ”då är tiden nästan inne.”